



Kunst en groen in Museum De Buitenplaats

Planten op reis

Zeven botanisch kunstenaars van wereldniveau exposeren van 16 september 2018 t/m 6 januari 2019 in Museum De Buitenplaats in Eelde. Een geweldige plek voor deze bijzondere tentoonstelling. Het werk van Anita Walsmit Sachs staat centraal.

TEKST HANNEKE JELLES | BEELD ANITA WALSMIT SACHS

Janneke van Groenigen-Hazenberg (1943-2007) hield van kunst en van tuinen. Toen tussen haar woonhuis Het Nijsinghhuys en het dorp Eelde hoogbouw dreigde te verrijzen kwamen zij en haar echtgenoot Jos van Groenigen in het geweer. Het echtpaar had van het Nijsinghhuys al een centrum van kunst gemaakt en hun tegenvoorstel werd geaccepteerd: naast het Nijsinghhuys verrees een prachtig museumgebouw met fraaie tuin. Museum De Buitenplaats opende in 1996, Janneke van Groenigen was van 2002 tot haar overlijden in 2007 directeur. Zij liet een prachtige plek achter: een actief museum in het door Ton Alberts van architectenbureau Alberts & Van Huut ontworpen museumpaviljoen en -café, plus een schitterende museumtuin ontworpen in samenspraak met tuinarchitect Jørn Copijn. Van 2007 tot 2014 voerde Geert Pruiksma samen met Jos van Groenigen de directie, in de laatste jaren stond Pruiksma alleen aan het roer. In 2014 werd hij opgevolgd door Patty Wageman. Zij maakte een nieuw beleidsplan voor het museum waarin de tuin weer een prominente rol kreeg. 'Museum De Buitenplaats is er voor iedereen: van bezoekers met liefde voor kunst, tuinen, muziek, theater en literatuur tot liefhebbers van historische en moderne architectuur,' is te lezen op de website. 'Collectie en tuin vertegenwoordigen gezamenlijk Museum De Buitenplaats. Figuratie vormt de kern van de collectie. Museum De Buitenplaats streeft naar een samenhang in programmering die drie aandachtspunten van het complex weergeeft: de figuratieve kunst in de meest brede zin van het woord; de tuin in al haar seizoenen in combinatie met het Nijsinghhuys; de podiumkunsten en literatuur. Museum De Buitenplaats wil door zijn vier seizoenenprogrammering jong en oud bewust maken van de rol van kunst, natuur en architectuur in de samenleving en ze inspireren tot vrij en autonoom denken.'

Dit zal een tekst naar uw hart zijn: seizoenen, tuin en kunst, elkaar versterkend. Het is ook een tekst naar het hart van botanisch kunstenaar Anita Walsmit Sachs. Zij breekt al jaren een lans voor het botanisch tekenen, een kunstvorm die zo'n vijftien jaar geleden op sterven na dood leek, maar die mede door haar niet aflatende inzet steeds meer waardering krijgt. Het botanisch tekenen voegt een wetenschappelijk aspect toe aan het rijtje seizoenen/tuin/kunst. De planten worden namelijk met wetenschappelijke nauwkeurigheid getekend. Walsmit Sachs richtte in 2006 de Vereniging Botanisch Kunstenaars Nederland op waarvan zij nog altijd voorzitter

is, zij bouwde aan een internationaal netwerk van botanisch kunstenaars en is altijd op zoek naar goede plekken voor tentoonstellingen, met als doel de botanische kunst verder bekend te maken. Zij benaderde het museum een aantal jaar geleden met het voorstel om een tentoonstelling op te zetten met werk van botanisch kunstenaars van wereldklasse.

VOOR HET EERST

Zo'n tentoonstelling is in Nederland nog niet eerder georganiseerd. In de gesprekken met het museum kwam Planten op reis als thema naar voren. Walsmit Sachs werkte in die periode aan planten uit Japan en was verbaasd en verrukt over de verhalen: dat alledaagse tuinplanten als blauwe regen, *Hosta* en *Hydrangea* door onderzoeker en wetenschapper



Helleborus x glandorffensis,
57 x 56 cm

Von Siebold naar onze streken zijn gebracht, minder dan 200 jaar geleden... zo bleek achter veel planten een bijzonder reisverhaal schuil te gaan. 'Ooit brachten verzamelaars de planten mee vanuit verre oorden. In de hoop op economisch gewin, als basis voor medicijnen of als souvenir. Er zijn legio spannende en boeiende verhalen te vertellen over de manier waarop planten over de wereld verspreid raakten', staat in het persbericht over de tentoonstelling.

De kunstenaars die Walsmit Sachs benaderde waren unaniem enthousiast. Beverly Allen uit Australië, Carol Woodin uit de Verenigde Staten, Helen Allen uit Groot-Brittannië, Jee-Yeon Koo uit Zuid-Korea, Vicki Thomas uit Zuid-Afrika en Mieko Ishikawa uit Japan sturen werken in. Op het moment van schrijven zijn die nog vanuit alle windstreken naar Nederland onderweg, de werken die u hier afgebeeld ziet zijn alle gemaakt door Walsmit Sachs.

Elk van de kunstenaars koos drie planten waar een bijzonder reisverhaal bij te vertellen is, en toont in totaal tien werken. Walsmit Sachs licht de cranberry (*Vaccinium macrocarpon*), *Tulipa acuminata* (syn. *Tulipa gesneriana*) en *Acer palmatum* extra uit. Het is de bedoeling dat de tentoonstelling na afloop over de wereld gaat reizen en dat steeds tien extra werken van de kunstenaar uit het land waar de expositie plaatsvindt getoond zullen worden. Voor Eelde is dat dus werk van Anita Walsmit Sachs; hoogst waarschijnlijk is de eerstvolgende stop Zuid-Afrika.

Tulipa acuminata,
71 x 65 cm



Vaccinium macrocarpon,
42 x 76 cm



De tentoonstelling is zeer de moeite waard voor liefhebbers van botanische kunst, voor mensen die in (tuin)planten in het algemeen geïnteresseerd zijn en de verhalen erachter willen horen. Maar ook voor iedereen die al lang niet in Museum De Buitenplaats geweest is – of wie weet nooit – is dit het moment. ‘Aanleiding voor de tentoonstelling is de tuin van Museum De Buitenplaats. Deze bestaat uit een klassieke baroktuin met historische appelhof en een modern aangelegde tuin als schakel tussen het 17de-eeuwse Nijsinghhuys en het modern vormgegeven museumpaviljoen,’ schrijft het museum. Anita, op de vraag waarom u moet komen kijken: ‘Het leukste vind ik het dat in deze tentoonstelling werk van al die grote namen in de wereld van het botanisch tekenen bij elkaar te zien is. De bezoeker kan kennismaken met botanische kunst, en wie al een liefhebber is vindt hier werk van zeer hoge kwaliteit. Ik verwacht dat het botanisch tekenen in het algemeen zo weer extra onder de aandacht komt. Dat is mijn belangrijkste drijfveer. Het bedenken en in gang zetten van zo’n project vind ik leuk, net als het lesgeven. Er worden verschillende workshops bij de tentoonstelling gepland.’ Natuurlijk is het op het moment van schrijven nog spannend. ‘Ook al hadden we allemaal een paar jaar om ons voor te bereiden op de tentoonstelling, je werkt aan levende planten, die soms moeilijk verkrijgbaar zijn of een korte bloeitijd hebben. Mis je de bloei dan moet de tekening een jaar wachten.’

Wanneer u dit leest is de spannende voorbereidingstijd voorbij en kunt u in Eelde genieten van het prachtige museum en de botanische tekenkunst. 🌿



Acer palmatum,
60 x 45 cm

Informatie

Museum De Buitenplaats
Hoofdweg 76, 9761 EK Eelde
T + 31 (0) 503 09 58 18
www.museumdebuitenplaats.nl

16 september 2018-6 januari 2019, dinsdag-zondag van 11.00-17.00 uur, Tweede Kerstdag geopend. Om de twee weken wordt er op zondagmiddag een concert gehouden in het museumpaviljoen, waardoor de tentoonstelling tijdelijk niet te bezoeken is.

Anita Walsmit Sachs geeft gedurende de tentoonstelling een aantal workshops over botanische tekenkunst:

Introductie botanisch tekenen za. 6 oktober en di. 16 oktober; tweedaagse basiscursus botanisch tekenen vr. 23 november en za. 24 november. Combinatie met overnachting en diner mogelijk. Raadpleeg voor meer informatie, ook over de concertdata, de website van het museum. Tijdens de expositie is het Transylvania Florilegium voor het eerst in Nederland te zien, een zeer exclusieve facsimile uitgave van Addison Publications.

Meer over Anita: www.anitawalsmitsachs.com;

Meer over de Vereniging Botanisch Kunstenaars Nederland: www.botanischkunstenaarsnederland.nl.

